

Apunts per l'ajustat del til·ler

El til·ler és la diferència de precàrrega entre la pala inferior i la superior, i es mesura posant l'esquadra en la inserció de les pales al cos d'arc i mirant la distància a la corda rigurosament a 90° d'aquesta.

Pot passar que les referències de distància sobre la dactilera d'un arquer apareguin substancialment diferents del que admetria la lògica. No fa gaire temps em vaig trobar davant d'una situació d'aquestes en una sessió de posada apunt del material amb alguns dels meus alumnes d'*Hortinae Classes di Orte*. Un arquer es queixava que la posició dels dits a 50 metres era exactament sota el culatí, que a 45 metres havia d'abaixar dos "puntades", i que per tirar a 40m només n'havia d'abaixar una. Situació anòmala que podria fer pensar en una trajectòria de la fletxa que no fos proporcional a la posició de la mà sobre la corda.

Efectivament, després d'una atenta observació i una sèrie de proves, vàrem notar que una de les pales no responia adequadament.

Cercant de trobar una solució a aquest desequilibri vàrem arribar a desenvolupar una mètrica d'ajustat que ha donat resultats òptims i que, des d'un punt de vista funcional i operatiu, ha estat precisa i fiable.

Determinació de l'obertura

El primer pas preveu la mesura de l'obertura de l'arquer amb presa a la corda sota el culatí, referint-se a la posició entre els 45 i els 50 metres. Una fletxa mil·limetrada o una fletxa marcada oportunament ens serviran prou bé.

Anotada la dada es passa a determinar l'obertura amb una presa sobre la corda corresponent als 5-10 metres.

Després usarem un utensili que es pugui eixamplar o estrènyer simulant la presa dels vostres dits sobre la corda, i al que fixarem un dinamòmetre per determinar la força de l'arc a ambdues obertures en ambdues posicions (és el millor sistema per establir la força exacta respecte la nostra obertura).

Si els valors de les dues pesades fossin iguals entre ells, no caldrà cap ajustat, en cas contrari hauré d'intervenir sobre els cargols de potència de les pales per a obtenir la mateixa força virtual en ambdues preses de la corda. S'intueix prou bé que aquesta operació doni homogeneïtat a la trajectòria i a la reacció de la fletxa a l'impuls de tancar-se l'arc.

També resulta clar que només caldrà realitzar aquesta operació en presència d'anomalies com la descrita al principi.

La norma

En condicions normals la determinació del til·ler ideal per l'Arc Nu i per l'Oímpic, segons el meu parer, hauria de partir d'una situació de neutralitat (til·ler a zero) sobre quina base es desenvoluparien les normals verificacions sobre la posició del punt d'encaix de la fletxa a la corda, anotant escrupolosament qualsevol variació.

Es passa després a augmentar la potència de la pala inferior, una volta cada vegada, ajustant cada vegada el punt d'encaix amb la prova de la fletxa nua. A títol indicatiu

cal dir que no seria aconsellable superar els 3/8 de polzada de marge entre les pales. Si en el curs d'aquestes operacions notéssiu que el punt d'encaix té tendència a baixar respecte al que es va determinar amb el til·ler a 0 significaria que esteu anant en el sentit correcte. Si no fos així hauríeu de tornar al til·ler 0 i repetir les proves actuant sobre la pala superior (situació poc probable).

En conclusió

L'increment de la diferència entre la precàrrega d'un parell de pales es pot obtenir de dues maneres diferents: augmentant la potència de la pala inferior, o descarregant la pala superior (a l'inrevés quan calgui). Decidirem per una o altra en funció de la rigidesa de la nostra fletxa. Per exemple, si tenim una fletxa tova i hem d'augmentar el til·ler, caldrà descarregar la pala superior.

La duresa del reposa, un string-walking massa baix, el punt de pressió sobre l'empunyadura, fletxes d'alumini que alenteixen la velocitat de tancada de les pales enfatitzant les eventuais diferències potencials, són tos factors que justifiquen la presència d'un punt d'encaix particularment alt en un Arc Nu respecte a un Olímpic o Compost. La posició de l'ancoratge a la cara té obviament la seva importància, però aquest tema ja el vaig tractar en un article precedent.

La metòdica per a la determinació del til·ler òptim del vostre arc que us acabo d'exposar, representa un sistema potser una mica empíric però eficaç i econòmic, per estar segurs que les nostres pales es tanquen de manera equilibrada.

Vincenzo Scaramuzza

ARCIERI, maig-juny 2005, pg 24

Traducció de Josep Gregori